

Průmyslová revoluce

- na přelomu 18./19. století
- zásadní převrat ve výrobě - hromadné zavádění strojů do výroby (industrializace) doprovázené velkými společenskými změnami
- symbolem doby - parní stroj (století páry)

- Anglie - **objev parního stroje** (1760, James Watt) - snaha o jeho praktické použití ve výrobě, po r. 1800 se šířil dál do Evropy
- parní pohon poprvé použit v **textilnictví** - vynálezy, které měly usnadnit tkaní a předení - spřádací stroj, mechanický tkalcovský stav
- následně se rozvíjely další obory:
- **strojírenství** - zcela nový obor, vznik továren
- **hutě**
- **doly**

- **doprava (železnice** - George Stephenson 1815 - parní lokomotiva, Čechy - 1827 - České Budějovice - Linec, první vlak do Prahy 1845, do Rokycan 1862, Robert Fulton - **parolod'**, zpočátku na řekách - kolesové parníky, později přes oceán, první pokusy s **automobily**, Josef Božek - parní vůz - Stromovka, parolod', Josef Ressel - lodní šroub)
- **světový obchod** - dovážení surovin i výrobků na velké vzdálenosti
- **bankovníctví, finance** (úvěry, akcie...)

Důsledky průmyslové revoluce

1. růst měst, vznik průmyslových center

- blízko zdrojů surovin (uhlí, železné rudy)
- největší v Anglii (Manchester, Liverpool)

2. dělníci nejpočetnější společenskou vrstvou

rozvoj průmyslu - nová pracovní místa -
stěhování lidí z venkova do měst - dělnická
předměstí

- životní podmínky dělníků často nelidské
- neexistovaly zákony, které by regulovaly podmínky v továrnách
- nebyla sociální podpora v nezaměstnanosti, žádné nemocenské a úrazové pojištění ani sociální dávky
- běžná dětská práce, zákonem neomezená pracovní doba (12 i více hodin)
- nízké mzdy

3. rozvoj podnikání

- vznik nové podnikatelské vrstvy
- zbohatnout i zchudnout se dalo mnohem rychleji než kdy dříve

4. Podnikatelé i dělníci se domáhali svých práv -

vznik nových politických názorů a hnutí:

- liberalismus
- socialismus